FINANCETHINK OUT OF THE BOX

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Септември 2021

10(2)

Во вториот квартал од 2021, **БДП се зголеми за 13.1%** на годишна основа, како резултат на отпочнувањето на масовната имунизација и нормализацијата на економските текови. Високиот раст е остварен на ниска споредбена основа од вториот квартал од 2020, во кој пандемијата го изврши првиот и најсилен удар на економијата. Според дејности, ударот пред една година беше најсилен врз **трговијата, сместувањето и послужувањето храна, и транспортот**, како резултат на што и растот во К2-2021 е најголем во овие дејности, 46%. Растот кај останатите дејности е значајно помал, со исклучок на **индустријата**, која порасна за 11.4%. Овој раст може да се поврзе со растот на **бруто инвестициите, извозот и увозот**, 38.4%, 45% и 46.7%, соодветно, кој во голема мера е воден од интензивираните активности на извозните капацитети во ТИРЗ-овите, кои искусија огромни падови пред една година, но сега го реализираат потенцијалот за брз излез од кризата. Олабавувањето на мерките за спречување на ширењето на вирусот во К2-2021, заедно со продолжените ефекти од владините мерки за поддршка на доходот на граѓаните, го објаснуваат растот на **приватната потрошувачка**, 12.9%. Додека, растот на **јавната потрошувачка**, 2.9%, е генерално на патеката на консолидација по големата експанзија во 2020.

Невработеноста во првиот квартал од 2021 понатамошно благо се намали, на 15.9% од претходните 16% (К1-2021). Падот на невработеноста е значајно забавен, како резултат на враќањето на пасивизираното население на пазарот на труд. **Вработеноста забележа благо зголемување,** од 47.1% на 47.3%, што упатува на понатамошна стабилизација на пазарот на труд. Сепак, во вториот квартал, евидентно е губењето работни места во преработувачката индустрија (околу 4,000 во однос на К1-2021), транспортот (3,500) и хотели и ресторани (1,000), што укажува дека растот на додадената вредност во најпогодените дејности не е проследен со креирање работни места.

Неизвесноста во економијата повторно се зголеми во третиот квартал од 2021 со четвртиот бран од пандемијата. Иако се очекува дека мерките за спречување на ширењето на коронавирусот од август 2021 ќе имаат ограничен неповолен ефект врз економијата, сепак неизвесностите кај најпогодените дејности се сé уште нагласени. Finance Think ја задржува **проекцијата за растот на БДП во 2021 на 4.1%**.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

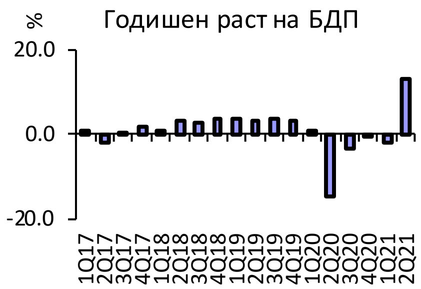

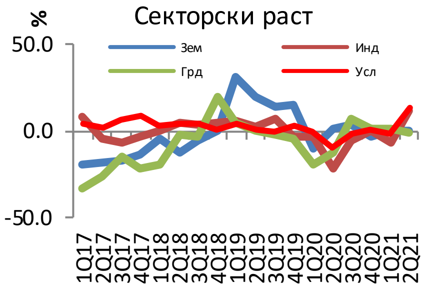

Годишен раст, %	4Q2020	1Q2021	2Q2021
БДП ЕУ 27	(4.6)	(1.2)	13.2
БДП Северна Македонија	(0.7)	(1.9)	13.1
Годишен раст, %	**4Q2020**	**1Q2021**	**2Q2021**
Вкупна инфлација	1.2	2.0	2.4
Базична инфлација	0.9	1.6	2.3

ПАЗАР НА ТРУД

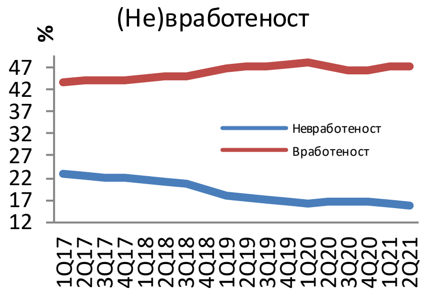

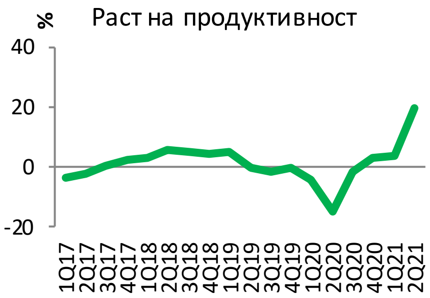

%	4Q2020	1Q2021	2Q2021
Стапка на активност (%)	55.8	56.0	56.2
Невработеност на млади (%)	34.8	37.1	37.8
Просечна нето плата (ден.)	27,927	28,156	28,634
Раст на продуктивност (%)	2.99	3.56	19.85

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

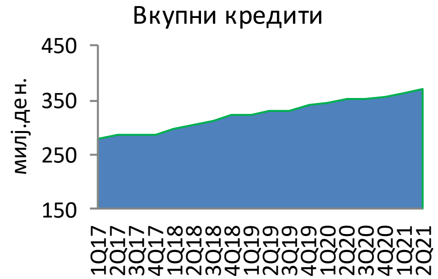

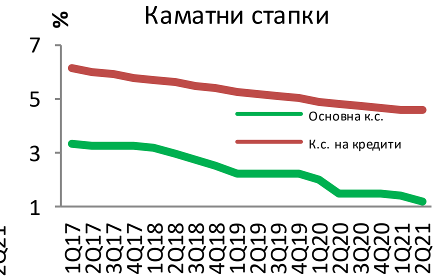

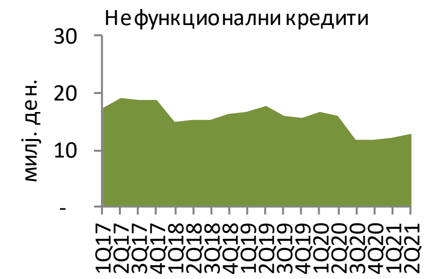

Годишен раст	4Q2020	1Q2021	2Q2021
M2	11.2%	12.0%	10.2%
Депозити	5.9%	7.4%	6.8%
Кредити	1.1%	2.1%	1.2%
Девизни резерви	3.0%	30.6%	10.7%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

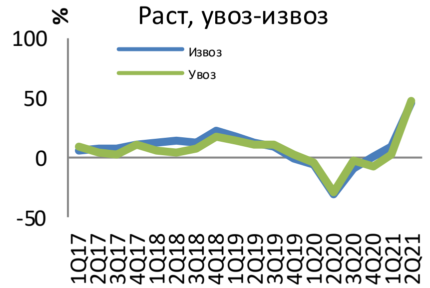

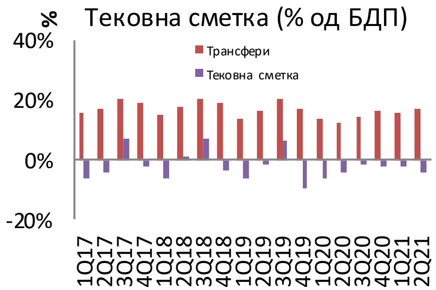

% од БДП	4Q2020	1Q2021	2Q2021
Трговско салдо	-14.1%	-12.0%	-15.5%
Приватни трансфери	16.2%	15.6%	17.1%
Тековна сметка	-2.4%	-2.1%	-4.3%
Странски инвестиции	-2.8%	1.4%	7.4%
Девизни кред. / вкупни кред.	28.5%	28.8%	29.0%

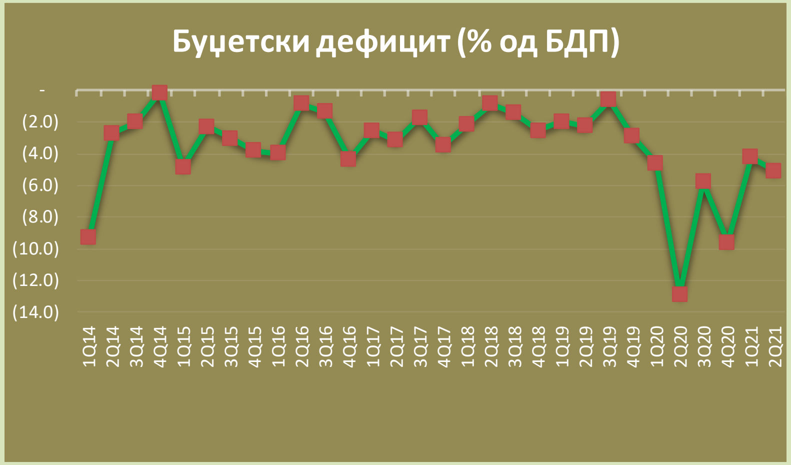

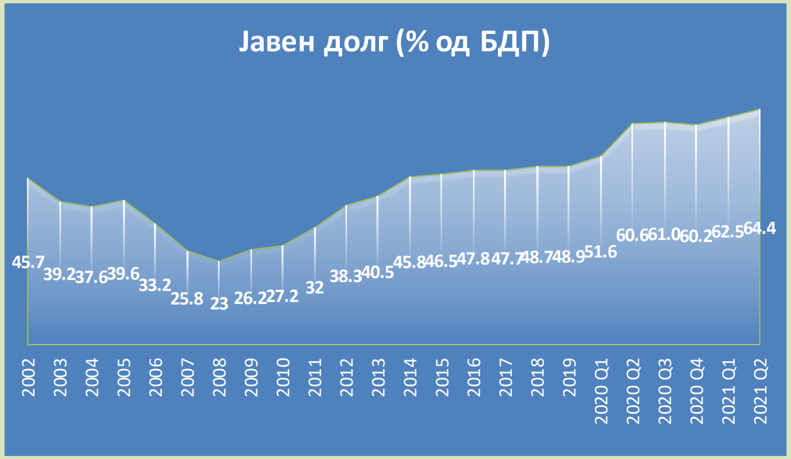

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

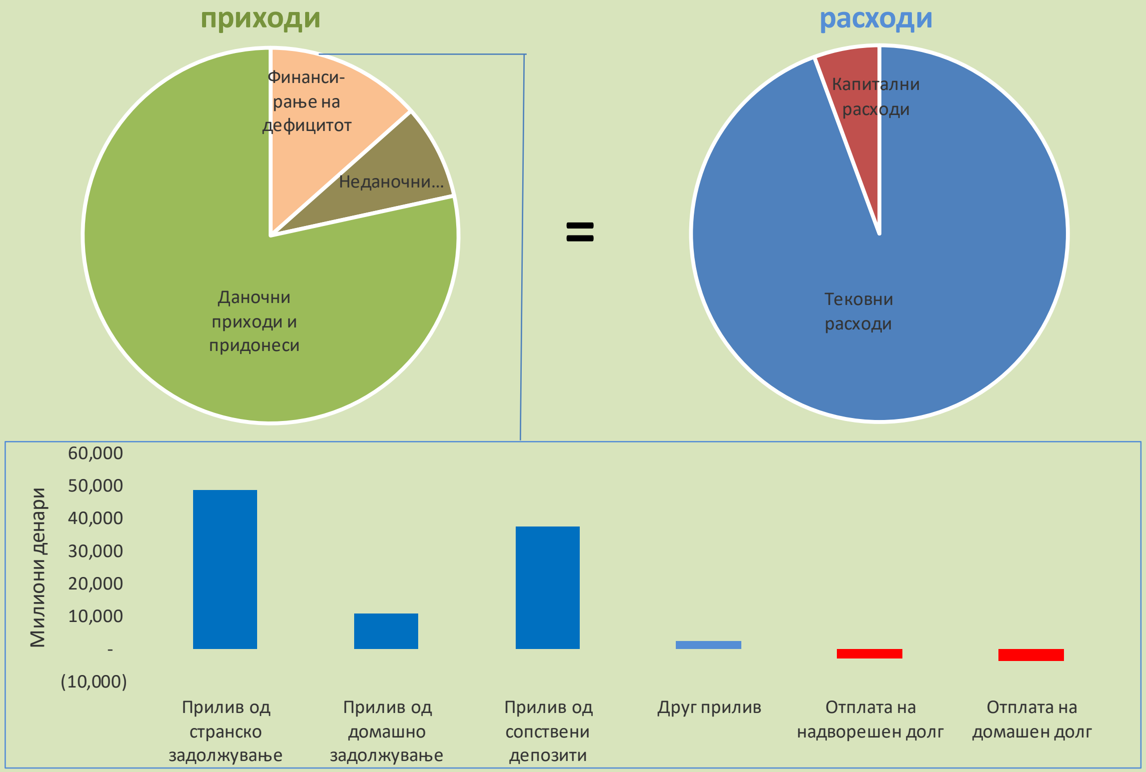

Во К1-К2-2021, буџетскиот дефицит изнсува 4.7% од БДП и е во линија со проекциите.

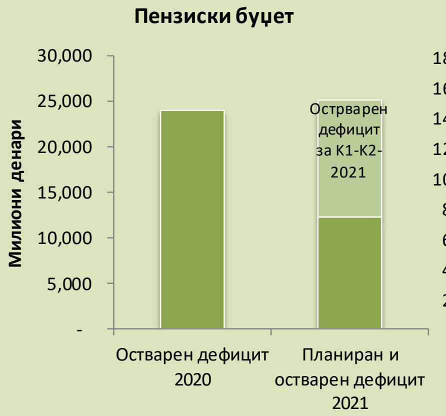

Во К1-К2-2021, пензискиот дефицит е реализиран скоро пропорционално (51.2%).

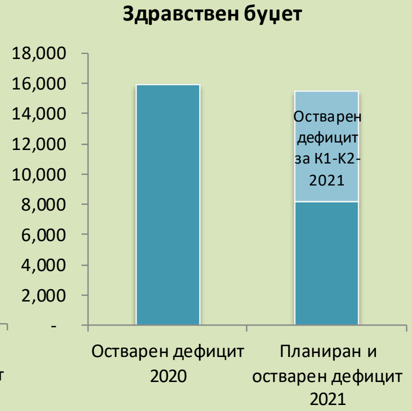

Во К1-К2-2021, здравствениот дефицит е незначајно потреализиран (47.4%).

Во К1-К2-2021, капиталните инвестиции се значајно потреализирани со 22%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-4Q/20	1Q/21	**1-2Q/21**	1-4Q/20	1Q/21	**1-2Q/21**
Енергија	(10.0)	(22.1)	**(25.3)**	(1.2)	(3.8)	**(3.9)**
Интермедијарни производи, освен енергија	(4.1)	8.3	**21.2**	(5.6)	(3.9)	**(2.7)**
Капитални производи	(14.5)	(13.2)	**9.4**	(2.9)	(2.1)	**1.8**
Трајни производи за широка потрошувачка	(29.5)	(15.9)	**14.6**	(6.7)	(0.4)	**3.0**
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(9.1)	(3.6)	**7.5**	(5.3)	(4.1)	**(4.3)**
Производство на прехранбени производи	(4.5)	(3.2)	**0.1**	(0.4)	(2.9)	**(2.2)**
Производство на метали	(11.0)	(37.0)	**(16.8)**	(1.6)	12.2	**12.0**
Производство на облека	(13.9)	(20.6)	**(8.0)**	(7.0)	(6.1)	**(7.2)**
Производство на неметални минерални производи	(2.1)	6.0	**5.5**	(2.3)	(2.5)	**(1.9)**
Производство на тутунски производи	(15.3)	(19.6)	**8.0**	(24.8)	(3.0)	**(3.2)**
Производство на пијалаци	(8.8)	(3.7)	**6.9**	0.6	(2.4)	**(3.4)**
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	9.3	40.4	**43.9**	0.6	3.5	**3.9**
Производство на електрична опрема	(15.5)	34.2	**60.5**	(10.6)	(5.9)	**(2.9)**
Производство на фабрикувани метални производи	20.5	(12.2)	**(0.4)**	2.2	1.6	**4.2**
Вкупно	(9.5)	(6.1)	**6.6**	(4.6)	(3.5)	**(2.4)**

FINANCE THINK
OUT OF THE BOX

ЗА FINANCE THINK

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилно влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2021 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внеси во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think
Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk